



# Rapport

Rapport over een klacht over de IND uit Utrecht.

**Datum: 10 maart 2011**

**Rapportnummer: 2011/089**

## Klacht

Verzoekster afkomstig uit Ethiopië, klaagt erover dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) haar onvolledig heeft geïnformeerd. Zij klaagt er over dat de IND haar destijds bij de aanvraag van een nieuwe verblijfsvergunning niet op heeft gewezen dat tussen het verstrijken van de geldigheidsduur van de oude vergunning en de ingangsdatum van de nieuwe vergunning een zogenaamd verblijfs gat van één dag zou ontstaan. Verzoekster klaagt er tevens over dat de minister van Justitie haar klacht over het ontstaan van het verblijfs gat kennelijk ongegrond heeft verklaard.

## Bevindingen en beoordeling

Algemeen

### I. Bevindingen

1. Verzoekster, mevrouw A. uit Ethiopië, was van 10 september 2001 tot 30 november 2007 in het bezit van een verblijfsvergunning voor studie in Nederland. Na haar afstuderen in 2007 zou mevrouw A. recht hebben gehad op een verblijfsvergunning in het kader van een zogenaamd zoekjaar voor afgestudeerden. Dat zoekjaar kan worden gebruikt om in Nederland een baan te vinden. Mevrouw A. had op dat moment echter al een baan gevonden. Haar arbeidscontract ging in op 1 december 2007. Op basis van dit arbeidscontract had mevrouw A. recht op een verblijfsvergunning in het kader van de zogenaamde kennismigrantenregeling. Mevrouw A. vroeg deze verblijfsvergunning aan op 26 november 2007 en op 13 december 2007 ontving zij een beschikking waarin haar ten behoeve van werk in het kader van de kennismigrantenregeling een verblijfsvergunning werd toegekend, geldig vanaf 1 december 2007.

2. Op 12 februari 2009 diende mevrouw A. bij de IND een aanvraag in voor een reguliere verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd met de aantekening "EG-langdurig ingezetene". Deze aanvraag is bij beschikking van 9 april 2009 afgewezen omdat mevrouw A. niet voldeed aan de voorwaarde dat zij minimaal vijf jaar zonder onderbreking in Nederland woonde, op basis van een geldige verblijfsvergunning. Volgens de IND zat er tussen het verstrijken van de geldigheidsduur van haar verblijfsvergunning voor studie op 30 november 2007 en de aanvang op 1 december 2007 van haar verblijfsvergunning in het kader van de kennismigrantenregeling, een zogenaamd verblijfs gat van één dag. Mevrouw A. tekende hier op 29 april 2009 bezwaar tegen aan. De minister van Justitie heeft het bezwaarschrift van mevrouw A. afgewezen.

3. De gemachtigde van mevrouw A. diende op 23 oktober 2009 bij de IND een klacht in. Namens verzoekster liet hij weten dat de IND destijds niet had voldaan aan de actieve informatieplicht met als gevolg dat verzoekster later met een verblijfs gat van één dag werd geconfronteerd. Volgens de gemachtigde had de IND verzoekster er destijds bij de

verblijfsaanvraag op 26 november 2007 niet over geïnformeerd dat het beter was de arbeidsovereenkomst in te laten gaan op 30 november 2007 in plaats van op 1 december 2007. Ook was er destijds nog de mogelijkheid geweest om, eventueel voor één dag, gebruik te maken van de zogenaamde zoekperiode. Daarentegen had volgens de gemachtigde, de loketmedewerker van de IND in januari 2009 aan verzoekster meegedeeld dat de verblijfsvergunningen op elkaar aansloten en zij recht had op een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd met de aantekening “EG-langdurig ingezetene”.

4. In reactie op de klacht liet de IND op 18 november 2009 weten dat verzoekster destijds zelf uit de beschikking van 13 december 2007 had kunnen opmaken dat er een verblijfs gat van een dag was ontstaan. Nu zij heeft nagelaten daar destijds een bezwaarschrift tegen in te dienen staat de beslissing inmiddels in rechte vast. Dit feit kon daarom volgens de IND niet ter discussie staan in de klachtenprocedure. De IND liet verder weten dat indien de loketmedewerker van de IND verzoekster destijds in 2007 onvolledig had geïnformeerd, het op de weg van verzoekster had gelegen om dit aan te voeren in het bezwaarschrift van 29 april 2009 en niet achteraf in het kader van een klacht. Verder was volgens de IND nu achteraf niet meer vast te stellen of een loketmedewerker van de IND verzoekster in januari 2009 onjuist heeft geïnformeerd, ook omdat verzoekster niet meer weet met wie zij heeft gesproken en in het dossier een bezoeknotitie ontbreekt. Tenslotte deelde de IND in reactie op de klacht mee dat wat ook door de betreffende IND-medewerker zou zijn verteld, het altijd de eigen verantwoordelijkheid van de betrokkene blijft om al dan niet een aanvraag in te dienen. De IND liet weten dat pas nadat de aanvraag is ingediend, feitelijk kan worden beoordeeld of daadwerkelijk aan alle voorwaarden is voldaan.

5. Naar aanleiding van de reactie van de IND op de klacht diende de gemachtigde namens mevrouw A. op 11 mei 2010 een verzoekschrift in bij de Nationale ombudsman. De gemachtigde heeft dit verzoekschrift bij brief van 22 juni 2010 verder aangevuld. De gemachtigde van verzoekster heeft bij het verzoekschrift een kopie gevoegd van een artikel uit het NRC-handelsblad van 12 mei 2010. Hierin wordt onder de kop “Kennismigrant heeft een streepje voor” ingegaan op de uitvoering van het kabinetsbesluit in 2007 om Nederland toegankelijker te maken voor hoogopgeleide buitenlandse werknemers.

## **II. Visie minister voor Immigratie en Asiel**

6. In reactie op de klacht liet de minister voor Immigratie en Asiel aan de Nationale ombudsman weten dat hij de klachten van verzoekster ongegrond acht. De minister is van mening dat verzoekster haar grieven over de gestelde omissies in de informatieverstrekking van de IND eerder kenbaar had kunnen maken, namelijk in de rechtsmiddelen die haar ter beschikking stonden bij de verstrekking in december 2007 van de verblijfsvergunning als kennismigrant of na de afwijzing van de op 12 februari 2009 ingediende verblijfsaanvraag. Bovendien stelt de minister zich de vraag of de informatieplicht wel zo ver strekt dat de IND uit eigen beweging een vreemdeling moet

informereren over eventuele toekomstige gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die niet direct betrekking hebben op de voorwaarden van de op dat moment voorliggende aanvraag voor een verblijfsvergunning. Daarbij acht de minister het voorts nog van belang dat wegens het tijdsverloop niet meer kan worden achterhaald hoe verzoekster destijds door de IND is geïnformeerd.

7. Hoewel hij de klachten ongegrond acht liet de minister echter weten dat hij niettemin uit een oogpunt van coulance bereid is tegemoet te komen aan de belangen van verzoekster. De minister zegde toe dat nu vaststaat dat verzoekster na afloop van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning voor studie recht had gehad op een verblijfsvergunning in het kader van het zoekjaar, hij haar bij een nieuwe verblijfsaanvraag het verblijfs gat van één dag niet meer zal tegenwerpen.

### **III. Beoordeling**

8. Een bestuursorgaan voorziet burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie. Actieve informatieverstrekking is zeker ook van belang indien daarmee voorkomen kan worden dat vreemdelingen hier verblijven zonder geldige verblijfstitel.

9. Mevrouw A. uit Ethiopië kreeg op 10 september 2001 een verblijfsvergunning voor studie. Zij heeft sinds die tijd onafgebroken in Nederland gewoond en steeds tijdig haar verblijfsvergunning laten verlengen. Haar laatste verblijfsvergunning voor studie was geldig tot 30 november 2007. Na het afronden van de studie had zij recht op een verblijfsvergunning van één jaar om hier werk te zoeken. Mevrouw A. had dat zoekjaar echter niet nodig, zij had inmiddels al een aanstelling op zak als promovendus. Haar arbeidscontract zou ingaan op 1 december 2007. Op grond hiervan werd aan mevrouw A. een verblijfsvergunning verleend in het kader van de zogenaamde kennismigrantenregeling. Met deze regeling probeert de Nederlandse overheid de toegang van hooggekwalificeerde arbeidskrachten uit derde landen eenvoudiger te maken.

10. Nadat zij al ruim acht jaar in Nederland woonde vroeg mevrouw A. een vergunning aan voor regulier verblijf in Nederland als "EG-langdurig ingezetene". Deze aanvraag werd echter afgewezen op grond van het feit dat mevrouw A. niet voldeed aan de voorwaarde dat zij minimaal vijf jaar zonder onderbreking in Nederland woonde op basis van een geldige verblijfsvergunning. Tussen de geldigheidsduur tot 30 november 2007 van de verblijfsvergunning voor studie en de geldigheidsduur vanaf 1 december 2007 van de verblijfsvergunning in het kader van de kennismigrantenregeling zat namelijk een zogenaamd verblijfs gat van één dag. Met andere woorden: mevrouw A. was op 30 november 2007 niet in het bezit geweest van een geldige verblijfstitel.

11. Als mevrouw A. zich dat destijds had gerealiseerd had zij dat toen kunnen voorkomen door voor die ene dag een vergunning aan te vragen in het kader van het zoekjaar. Ook

had zij eventueel haar werkgever kunnen vragen om het arbeidscontract één dag eerder te laten ingaan. Het is echter maar de vraag of mevrouw A. zich dat in alle redelijkheid destijds had kunnen realiseren. De vermelding op haar verblijfsvergunning, geldig tot 30 november 2007, heeft bij haar de suggestie gewekt dat de vergunning op 30 november 2007 zou verstrijken en niet dat deze op die dag al was verstreken. Het probleem hierover lijkt immers eerder semantisch dan juridisch.

12. In zijn reactie aan de Nationale ombudsman liet de minister voor Immigratie en Asiel weten dat hij de klachten van mevrouw A. ongegrond acht. De minister vroeg zich af of de informatieplicht wel zo ver strekt dat de IND mevrouw A. er destijds op had moeten wijzen dat de ingangsdatum van het arbeidscontract tot gevolg zou hebben dat de aangevraagde verblijfsvergunning op grond van de kennismigrantenregeling niet aansloot op de eerder toegekende verblijfsvergunning voor studie.

13. De Nationale ombudsman is van oordeel dat vreemdelingen zelf al het mogelijke moeten doen om een verblijfsgat te voorkomen. Maar het voorkomen van een verblijfsgat is niet alleen in het belang van de vreemdeling zelf. Tijdens een verblijfsgat verblijft de vreemdeling hier immers zonder geldige verblijfstitel. Het is daarom ook de taak van de IND om er op toe te zien dit zoveel mogelijk wordt voorkomen. In tegenstelling tot de minister voor Immigratie en Asiel is de Nationale ombudsman dan ook van mening dat de IND mevrouw A. er destijds over had moeten informeren dat de gevraagde verblijfsvergunning in het kader van de kennismigrantenregeling niet exact aansloot op de eerder verleende verblijfsvergunning voor studie.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat de IND mevrouw A. destijds bij het indienen van de aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning in het kader van de kennismigrantenregeling niet adequaat heeft geïnformeerd.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

## **Conclusie**

De klacht over de onderzochte gedraging van de IND uit Utrecht, is gegrond wegens strijd met het vereiste van adequate informatieverstrekking.

De Nationale ombudsman heeft er met instemming kennis van genomen dat de minister voor Immigratie en Asiel, hoewel hij de klacht ongegrond acht, alles overwegend, toch bereid is om tegemoet te komen aan de belangen van verzoekster en haar uit het oogpunt van *coulance* het verblijfsgat van één dag niet meer zal tegenwerpen bij een nieuwe verblijfsaanvraag.

## **Aanbeveling**

De Nationale ombudsman geeft de minister voor Immigratie en Asiel in overweging om de IND te instrueren dat vreemdelingen er in voorkomende gevallen op gewezen worden als het door hen aangevraagde verlengde verblijf niet aansluit op het eerder verleende verblijf en zij tijdens het dan ontstane verblijfsgeen geen geldige verblijfstitel hebben.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

## Onderzoek

Op 22 juni 2010 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van IND uit Utrecht.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister voor Immigratie en Asiel, werd een onderzoek ingesteld.

Het verslag van bevindingen werd gestuurd aan betrokkenen.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren.

Verzoekster en de minister van Immigratie en Asiel berichtten dat het verslag hun geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

## INFORMATIEOVERZICHT

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

Beschikking van 13 december 2007 waarin aan verzoekster met ingang van 1 december 2007 een verblijfsvergunning wordt toegekend in het kader van de kennismigrantenregeling.

Beschikking van 9 april 2009 waarin verzoeksters verblijfsaanvraag wordt afgewezen.

Bezwaarschrift van 29 april 2009, ingediend door de (toenmalige) gemachtigde van verzoekster.

Brief van 23 oktober 2009 waarin de gemachtigde namens verzoekster bij de IND een klacht indient.

Brief van 17 november 2009 van de IND in reactie op de klacht van 23 oktober 2009.

Artikel uit het NRC-handelsblad van 12 mei 2010.

Brief van 11 mei 2010 van de gemachtigde met verzoekschrift aan de Nationale ombudsman.

Mail van 10 juni 2010 van medewerker Nationale ombudsman met verzoek aan gemachtigde om nadere informatie.

Brief van 22 juni 2010 van de gemachtigde met toelichting, met bijlagen, op het verzoekschrift van 11 mei 2010 aan de Nationale ombudsman.

2

2010.05989

de Nationale ombudsman